

provincie **HOLLAND**
ZUID

Gedeputeerde Staten

Contact
R.M. (Rob) van Kranen
T 070 - 441 79 75
rm.van.kranen@pzh.nl

Contact
D.C. (Daniëlle) Segers
T 070 - 441 67 24
dc.segers@pzh.nl

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder
Ons kenmerk
PZH-2019-681289080
DOS-2019-0001026
Uw kenmerk

De gemeenteraden van de in Zuid-Holland gelegen gemeenten

Onderwerp
Gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020)
en Begrotingscirculaire Gemeenten 2020-2023

Bijlagen
2

Geachte raadsleden,

Bijgaand treft u aan het op 19 maart jl. vastgestelde Gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020) en de eveneens op die datum vastgestelde Begrotingscirculaire 2020-2023 voor gemeenten.

Ieder jaar informeren wij u over relevante en actuele onderwerpen waarop uw (meerjaren)begroting wordt beoordeeld vanuit onze wettelijke financiële toezichtstaak. Deze onderwerpen gaan onder andere over de vormen van toezicht (repressief en preventief), wat we verstaan onder 'structureel en reëel evenwicht' en waar we naar kijken voor het bepalen van dit evenwicht. Het is voor u van belang als primair verantwoordelijke voor de financiële positie van uw gemeente zich goed te laten informeren. Uw kaderstellende en controlerende taak brengt met zich mee dat u erop toeziet dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is en eventuele bezuinigingen en taakstellingen realiseerbaar zijn.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen
90, 385 en 386 stoppen
dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Vanaf het begrotingsjaar 2020 zal het in maart 2019 vastgestelde Gemeenschappelijk financieel Toezichtkader (GTK 2020) voor gemeenten van toepassing zijn. Dit beleidskader vervangt het beleidskader *Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader "kwestie van evenwicht!"* uit 2014. Het GTK 2020 is een gezamenlijk product van de 12 provincies. Hierin is de wijze vastgelegd waarop Gedeputeerde Staten (GS) invulling geven aan het financieel toezicht.

Gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020) *Waarom een nieuw GTK?*

Het toezichtkader was aan vernieuwing toe, enerzijds omdat de uit 2014 daterende versie actualisatie behoeft en anderzijds omdat er behoefte bestaat aan modernisering van het toezicht. Verder waren er diverse ontwikkelingen, waaronder de decentralisatie in het Sociaal Domein en wijziging van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Uit een aantal gehouden evaluaties van het toezicht is modernisering wenselijk gebleken. Dat heeft geleid tot het aanbieden eind 2018 van de [Agenda Toekomst van het \(interbestuurlijk\) Toezicht](#) (de Agenda) aan de Tweede Kamer. In deze agenda zijn zeven ontwerpprincipes en vijf actielijnen benoemd.

Voor alle actielijnen uit de Agenda geldt dat het GTK zal worden aangepast aan de hand van de resultaten van de uitwerking daarvan. Aan de volgende ontwerpprincipes en actielijnen uit de Agenda is in dit GTK 2020 al deels invulling gegeven:

1. *Uniformiteit en maatwerk / transparantie.* Door een uniforme methodiek van toezicht te hanteren, is het transparant voor de toezichtontvanger hoe dit wordt toegepast, op welke wijze er wordt getoetst (normen) en hoe wordt omgegaan met de bevindingen. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan een belangrijke wens van de toezichtontvangers.
2. *Risicogericht toezicht.* Toezicht focust zich op die situaties waar er risico's zijn met potentieel grote maatschappelijke effecten, zowel inhoudelijk, financieel als organisatorisch. Hoewel er nog geen eenduidige methode van risicoanalyse beschikbaar is (deze wordt uitgewerkt in actielijn 5 van de agenda), wordt met dit GTK wel een eerste stap gezet.
3. *Toezicht is proportioneel.* Als een organisatie 'in control' en financieel gezond is, blijft het toezicht beperkt tot het minimaal noodzakelijke. Waar dat minder het geval is, draagt toezicht bij aan de versterking daarvan. De toezichthouder gaat in gesprek, geeft adviezen en/of grijpt in waar nodig.
4. *Beter voeren van de dialoog.* Dit nieuwe GTK heeft als uitgangspunt dat goed toezicht alleen in dialoog kan worden uitgevoerd.

Wat zijn de belangrijkste verschillen ten opzichte van het vorige GTK?

De provincies hebben ervoor gekozen een uitgebreider GTK op te stellen. Vanuit gemeenten waren er signalen dat er behoefte is aan een vollediger uitwerking van de kaders. In dit nieuwe GTK is daaraan invulling gegeven.

Naast een uitgebreidere toelichting is een aantal kaders scherper geformuleerd. Hiermee laat het GTK 2020 minder interpretatieruimte en is er sprake van meer uniformiteit bij het toezicht. Daarnaast is er ook ruimte voor maatwerk en dialoog, in lijn met het uitgangspunt 'uniformiteit en maatwerk' en 'beter voeren dialoog' in de Agenda. Het doel van financieel toezicht is hierbij niet uit het oog verloren. De uniforme kaders zijn er om te voorkomen dat een gemeente een structureel tekort op de begroting krijgt, dat niet makkelijk meer zelf op te lossen is.

Sinds 2014 zijn er aanpassingen geweest in de wet- en regelgeving. Zo is bijvoorbeeld het BBV gewijzigd en zijn er door de Commissie BBV nieuwe notities uitgebracht, onder andere over kapitaalgoederen en structurele en incidentele baten en lasten. De gevolgen hiervan zijn in dit GTK verwerkt.

Een belangrijke wijziging ten opzichte van het vorige GTK uit 2014 is dat de toezichthouders gaan werken met een uniforme toetspuntenlijst. Op basis van een aantal uniforme toetspunten kan de toezichthouder snel vaststellen of een gemeente voor het komende jaar onder repressief (regulier) toezicht kan worden geplaatst en/of eventueel nader onderzoek nodig is. Met deze

werkwijze is een eerste aanzet gedaan om het toezicht transparanter te maken en meer risicogericht en proportioneel.

Begrotingscirculaire 2020-2013

Bij de beoordeling van de begroting 2020 ligt de aandacht, in navolging op voorgaande jaren, onder andere op de ontwikkelingen van het budget voor het sociaal domein. We verwachten dat, na enkele jaren van ervaring en voortschrijdend inzicht, de ramingen in de begroting 2020 realistisch zijn. Daarbij is tijdige informatievoorziening van de betreffende verbonden partijen van belang, zodat in uw begroting een realistische raming kan worden opgenomen. Ook toetsen we komend jaar de begroting op de meest recente wijzigingen van het Besluit begroting en verantwoording (BBV).

Ieder jaar is ons uitgangspunt dat u onder repressief toezicht komt te staan. Gedurende het jaar volgen wij risicogericht de ontwikkelingen van uw financiële positie en nemen kennis van uw financiële besluiten. Daarbij vragen wij u de kadernota/voorjaarsnota, Bestuursrapportages en de conceptbegroting aan ons ter kennisname toe te sturen. Wanneer wij negatieve ontwikkelingen zien, dan kunnen wij op ambtelijk niveau tijdig met u in gesprek.

Wanneer na ons onderzoek blijkt dat uw begroting en meerjarenraming niet structureel en reëel in evenwicht zijn, volgt ambtelijk en bestuurlijk overleg en mogelijk preventief toezicht. Als preventief toezicht wordt ingesteld, heeft u eerst onze goedkeuring nodig om uitgaven te kunnen doen.

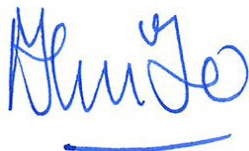
Tot slot

In beide documenten zijn financieel technische onderwerpen opgenomen die wellicht meer voor het college bestemd zijn. Daarom worden ze ook in afschrift aan het college verzonden. Wij attenderen u op onze [begrotingsbrief](#) die wij u ieder jaar toezenden. Hierin staan de specifieke aandachtspunten voor uw eigen begroting.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

drs. H.M.M. Koek

voorzitter,

drs. J. Smit

Bijlagen

- Gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020) voor gemeenten.
- Begrotingscirculaire Gemeenten 2020-2023.

Afschrift aan:

- College van burgemeester en wethouders van de in Zuid-Holland gelegen gemeenten.